

IMPRESSIE

BartolomeyBittmann

Alisa Weilerstein

Rocío Márquez, Leonor Leal, Kian Soltani

Requiem van Faure: Cappella Amsterdam, Daniel Reuss, 10 cellisten

De zesde Cello Biënnale: Alle verwachtingen overtroffen!

'Prachtig geprogrammeerd cellofeest waar echt wat te ontdekken valt.' NRC

Na de zeer succesvolle jubileumeditie in 2014 met een ongekende publieke belangstelling en grote waardering van publiek en pers had niemand durven hopen dat deze zesde Cello Biënnale (20-29 oktober 2016) opnieuw records zou verbreken. Op de tien festivaldagen werden bij 82 concerten, voorstellingen, masterclasses en presentaties in Muziekgebouw en Bimhuis bijna 10% meer bezoekers geteld dan in 2014. Met 29.118 bezoeken steeg de toch al hoge zaalbezetting van 87% naar 92%. Ook de waardering voor het festival steeg, van een 8,6 naar 8,7.

Veel was nieuw deze Biënnale en het publiek bleek daar juist nieuwsgierig naar. De vele nieuwe gezichten op het podium, elf wereldpremières en vijf nieuwe muziektheaterproducties in het kader van het festivalthema **The Acting Cello** zorgden voor een festival dat als vernieuwend werd ervaren. Drieënveertig solisten uit binnen- en buitenland, zes orkesten, een koor en elf ensembles omvatten het hele muzikale spectrum, van geliefd klassiek repertoire tot nieuwe muziek, pop, jazz, impro en muziek uit andere windstreken.

'Bach, boor en rock op leukste cellofeest ter wereld.' NRC

Het Nationaal Cello Concours

Het Nationaal Cello Concours is onlosmakelijk aan de Cello Biënnale verbonden. Nederlandse of in Nederland studerende buitenlandse studenten tot 27 jaar krijgen elke twee jaar de kans zich te presenteren voor een internationale jury. Het niveau lijkt elke editie weer hoger te worden. Het concours van 2016 leverde drie uitzonderlijke finalisten op en een winnaar van wereldklasse.

Internationaal

Internationale cellisten treffen elkaar zelden maar op de Cello Biënnale Amsterdam ontmoeten ze elkaar en worden oude vriendschappen versterkt en nieuwe gesloten. Met musici en bezoekers uit 27 landen was het festival een internationaal ontmoetingspunt. Studenten (vaak meegekomen met hun docent die als solist optrad) van tien conservatoria uit de hele wereld -van Beijing tot Helsinki- versterkten dat internationale karakter.

In de aanloop

Aan het festival gingen allerlei evenementen vooraf, zoals de tweede editie van het minifestival **Cello & Film** in EYE, de publicatie en presentatie van de verhalenbundel **Vier variaties voor cello** in de Openbare Bibliotheek Amsterdam en in boekhandels in het land en educatieve projecten zoals de **Hello Cello Dagen** in Zwolle, Amstelveen, Den Haag en Eindhoven en **De Bestorming** op Amsterdamse basisscholen. Die activiteiten trokken nog eens ruim 3500 bezoekers.

Financieel

De zesde Cello Biënnale Amsterdam werd financieel mede mogelijk gemaakt door de Gemeente Amsterdam, door hoofdbegunstigers VSBfonds en Fonds 21, door het Muziekgebouw, door de bijdragen van drie publieke fondsen, eenentwintig particuliere fondsen en vijf sponsors en door de giften van vele vrienden.

'Het Muziekgebouw aan 't IJ was de afgelopen tien dagen de hoofdstad van de cellowereld. En zoals het hoofdsteden betaamt, was het een komen en gaan van mensen, jong en oud, die in dit geval allemaal een gemeenschappelijke liefde voor de cello hadden. Die liefde zorgde ervoor dat de zesde editie van de Cello Biënnale Amsterdam de succesvolste werd in de geschiedenis van het festival.'
Het Parool

Programmering en Concerten

The Acting Cello, nieuwe initiatieven en nieuwe producties

Het is de trots van de Cello Biennale Amsterdam om programma's te presenteren die nog niet eerder te zien en te horen zijn geweest. Onder de titel *The Acting Cello* presenteerde de Biennale vijf nieuwe muziektheatervoorstellingen met de cello in de hoofdrol.

Nieuw muziektheater

De jonge regisseur Dagmar Slagmolen maakte met Cello8ctet Amsterdam een theaterversie van de tijdens Oerol in de duinen gesitueerde voorstelling *Instant Happiness*, een rauwe, beeldende muziekvoorstelling over een maatschappij waarin de vraag naar wegwerpmode leidt tot mensonterende werkomstandigheden in de Aziatische kledingindustrie. De muziek van de Belgische componist Jan Kuijken paste wonderwel bij de voortreffelijk musicerende en acterende cellisten.

Dagmar Slagmolen nam ook de masterstudenten van het Creative Performance Lab (Conservatorium van Amsterdam) onder haar hoede in *De Meester en Margarita*, gebaseerd op het boek van Michail Boelgakov. Met een indrukwekkende Maya Fridman in de hoofdrol, cellospelend en zingend, aan het eind van het verhaal ondersteund door de 'duivel' Kian Soltani en met voortreffelijk spelende studenten stond deze voorstelling model voor een mooie samenwerking.

Jörg Brinkmann was als cellist het kloppend hart van de (nacht) voorstelling *POE: The Tell-Tale Heart*. Onder regie van Sjaron Minailo kwamen Brinkmann, zangeres Claron McFadden en het Artvark Saxophone Quartet tot een strakke en spannende première en vertelden een griezelverhaal zoals het nog nooit verteld was.

Nieuwe coproducties

Een geheel nieuw concept was de goed gelukte samenwerking met de Flamenco Biennale in *Fantasia para Violonchelo y Flamenco*. Jong internationaal cellotalent (Kian Soltani en Ella van Poucke) werd gekoppeld aan grote namen uit de Flamencowereld in een Oosters en Spaans programma met eigen liederen van Rocío Márquez en Spaans 'klassiek' repertoire.

Een ander hoogtepunt was de première van *Nomaden*, een nieuwe, intrigerende en ontroerende compositie van Joël Bons. Met het Atlas Ensemble en cellist Jean-Guihen Queyras in de hoofdrol werd een spannende trektocht afgelegd waar een volle zaal een uurlang ademloos getuige van was.

Nieuwe werken, een nieuwe band en het One Page Composition Project

Het openingsconcert door het Nederlands Philharmonisch Orkest, met Antonio Meneses en Pieter Wispelwey als solisten, begon met de theatraal opgezette nieuwe compositie *Unraveled* van Mayke Nas, de nieuwe Componiste des Vaderlands. Het orkest, samen met Slagwerk Den Haag verstoppt achter een groot doek, zorgde voor een geheimzinnig klankveld, terwijl voor het doek de speciaal voor deze Biennale in het leven geroepen **Biennale Cello Band** de solopartijen voor zijn rekening nam. Deze Biennale Cello Band, bestaand uit de cellisten Larissa Groeneveld, Timora Rosler, Jelena Očić en Jeroen den Herder, presenteerden met Slagwerk den Haag ook het *One Page Composition Project*. De componisten Brendan Faegre, Pete

Harden, Hilary Jeffery, Genevieve Murphy en Martijn Padding schreven kleurrijke composities op één pagina, die tijdens de Biennale ook geëxposeerd werden.

Rob Zuidam componeerde een nieuw celloconcert dat met veel overtuiging in première werd gebracht door de magistrale Russische cellist Ivan Monighetti en het Rotterdams Philharmonisch Orkest. Zuidams concerto werd voorafgegaan door een voortreffelijke *Symphony for Eight* van Philip Glass, spatzuiver en uit het hoofd(!) uitgevoerd door Cello8ctet Amsterdam.

Na de pauze kreeg Nicolas Altstaedt met zijn intense uitvoering van het celloconcert *Tout un Monde Lointain* van Henri Dutilleux de uitverkochte zaal aan zijn voeten.

Wereldklasse

Ook het bekendste cello-ensemble ter wereld, **Die 12 Cellisten der Berliner Philharmoniker**, kwam met een veeleisend en speciaal voor de Biennale samengesteld programma. Met onder meer het speciaal voor hen gecomponeerde *Whatever lies ahead* van Chiel Meijering oogstten ze een stormachtig applaus. Publieksleveling van de Cello Biennale Amsterdam is, direct vanaf de eerste Biennale in 2006, Jean-Guihen Queyras. Dit jaar liet hij zich niet alleen met alle liefde koppelen aan het Atlas Ensemble en Joël Bons, maar bracht hij ook de Nederlandse première van het celloconcert van de 80-jarige Franse componist Gilbert Amy en schitterde hij samen met Shunske Sato en het Orkest van de 18e Eeuw in het dubbelconcert van Brahms.

'Al vanaf het begin ben ik ondersteboven van dit festival. Je kunt gerust spreken van een liefdesverhaal. Het hele sterrenstelsel dat je rond de cello kunt bedenken, tref je aan in Amsterdam'.
Jean-Guihen Queyras in de VPRO Gids

Nieuwe namen

Opvallend voor deze Biennale was het grote aantal nieuwe namen en soms, in Nederland, nog onbekende namen. Onder meer Antonio Meneses, Daniel Müller-Schott, Jelena Očić, Torleif Thedéen, Alisa Weilerstein, Timora Rosler, Martti Rousi, Julian Steckel en Albert Brüggen waren voor het eerst te gast op de Cello Biennale.

Net zoals *Bach&Breakfast* (de cellosuites van Bach op zes ochtenden om 09.30 uur(!) voorafgegaan door een ontbijtje met een croissantje en een verse jus) behoort ook *Cello Coupé* inmiddels tot een vaste traditie. *Cello Coupé* is de feestelijke slotavond van het festival in de setting van een Parijs' Grand Café, waar bijna alle aanwezige festivalcellisten nog eenmaal op het podium terugkeren.

De 12 Berlijnse cellisten openden het feest met het toepasselijke *La Vie en Rose*, dit keer niet gespeeld in hun standaard-opstelling, maar vanuit 'een hoek in het café'.

Eén van de ontdekkingen van de Cello Biennale Amsterdam is het fenomenale Oostenrijkse jazz-rockduo BartolomeyBittmann. Nadat ze al eerder tijdens de Openingsavond en tijdens een nachtconcert in het Bimhuis het dak eraf hadden gespeeld, kwamen cellist Matthias Bartolomey en mandolaspeler Klemens Bittmann speciaal voor de Cello Coupé nog even terug uit Wenen om met alle op het podium aanwezige musici de zesde Cello Biennale af te sluiten met hun populaire song: *Steja!*

Instant Happiness, Cello8ctet Amsterdam

POE: The Tell-Tale Heart, Jörg Brinkmann, Claron McFadden

De Meester en Margarita: Maya Fridman, Kian Soltani

De Suleika's en het Mysterie van de Gevoelige Snaar, Pepijn Meeuws

Emile Visser, Jérôme Pernoo

De Opening: Maarten Mostert, Minister Jet Bussemaker, Johan Dorrestein

Timora Rosler

2CELLOS

Bruno Philippe

Aurélien Pascal, Ragazze Quartet, Szymon Marciniak

Jan Bastiaan Neven, Henk Neven

Anton Mecht Spronk

Pieter Wispelwey, Maarten Mostert

Nomaden: Kya Tabassian, Joël Bons, Elchin Nagijev

Nicolas Altstaedt

Alexander Rudin, Nicholas Collon

Gilbert Amy

Ella van Poucke

Efrén López, Derya Türkan, Rocío Márquez, Kian Soltani

Alexander Warenberg

Anastasia Feruleva

Jobine Siekman

Kalle de Bie

Felicia Hamza

Melle de Vries

6e NATIONAAL CELLO CONCOURS

Jong talent en het stimuleren daarvan is een essentieel onderdeel van de Cello Biënnale Amsterdam met als belangrijkste pijler het **Nationaal Cello Concours**.

In drie rondes werden de deelnemers beoordeeld door een internationale vakjury en in de Finale ook door het publiek.

Moesten jonge cellisten voorheen een video-opname insturen om tot het concours te worden toegelaten, nu werd voor het eerst een voorronde gehouden. Op woensdag 29 juni 2016 speelden de jonge cellisten in het Bimhuis voor een jury die werd gevormd door Raphaël Pidoux, Gregor Horsch, Monique Bartels en juryvoorzitter Jan Willem Loot. Veertien kandidaten werden toegelaten tot de eerste ronde, waarvan er uiteindelijk elf (drie afzeggingen, o.a. door blessures) meededen. Zes daarvan kwamen uit Nederland, de andere vijf waren buitenlandse studenten die ten tijde van het concours tenminste één jaar in Nederland studeerden of hadden gestudeerd.

Tijdens de Eerste Ronde speelden alle deelnemers voor de internationale jury en een talrijk publiek twee verplichte werken, waaronder het nieuwe concoursstuk *Air* van de Nederlandse componist Rob Zuidam.

In de Tweede Ronde speelden de zes overgebleven cellisten opnieuw twee verplichte werken plus twee zelfgekozen stukken. Tijdens de Finale vertolkten de drie finalisten het *Eerste celloconcert* van Sjostakovitsj samen met het Symfonie Orkest van het Conservatorium van Amsterdam onder leiding van dirigent Judith Kubitz.

De *Eerste Prijs* én de *Publieksprijs* werden gewonnen door de 18-jarige **Alexander Warenberg**. Als onderdeel van zijn prijzenpakket krijgt Alexander een concert aangeboden met het Nederlands Philharmonisch Orkest.

Anastasia Feruleva kreeg de *Tweede Prijs* en de *Prijs voor de beste vertolking* van de concourscompositie. De *Derde Prijs* ging naar **Jobine Siekman**. De *Aanmoedigingsprijs* ging naar **Kalle de Bie**.

De Laureaten van het Nationaal Cello Concours 2016

- Eerste Prijs **Alexander Warenberg** (1998)
- Tweede Prijs **Anastasia Feruleva** (1992) Rusland
- Derde Prijs **Jobine Siekman** (1995)

Naast geldprijzen krijgen de drie laureaten concerten aangeboden en worden ze uitgenodigd masterclasses te volgen aan de Kronberg Academy, het Duitse topinstituut voor internationaal strijktalent. Daarnaast geeft de Biënnale de drie prijswinnaars begeleiding en advies op het gebied van ondernemerschap, marketing en programmering. Alle concoursdeelnemers ontvingen een set Kaplan Cello Strings, ter beschikking gesteld door D'Addario.

Jury Nationaal Cello Concours 2016

Gregor Horsch	Nederland
Monika Leskovar	Kroatië
Raphaël Pidoux	Frankrijk
Martti Rousi	Finland
Julian Steckel	Duitsland
Pieter Wispelwey	Nederland
Jan Willem Loot	Nederland (voorzitter)
Patty Hamel	Nederland (secretaris)

Nieuwe prijzen

Tijdens dit Nationaal Cello Concours konden er twee nieuwe prijzen worden uitgereikt. De *Sena Cello cd Prijs* is een extra prijs voor de winnaar van het concours. Met een bedrag van € 5.000,- stelt Sena de winnaar in staat een debuut-cd te maken. De *Start in Splendor Prijs* is een nieuwe prijs die ondernemerschap bij jong talent wil stimuleren. De prijs wordt mogelijk gemaakt door Anner Bijlsma die een deel van het aan hem toegekende bedrag van de *Anner Bijlsma Award 2014* aan dit project wil besteden. De *Start in Splendor Prijs* geeft een veelbelovend cellotalent de kans en het budget om in Splendor een eigen programma te ontwikkelen en daarvoor een eigen publiek op de been te brengen, daarbij gecoacht door musici van Splendor en de staf van de Biënnale. De Splendorprijs ging naar **Kalle de Bie**.

Camillo Cabassi

De drie laureaten

Carlos Nicolás Alonso

Begonia Chan

Patrick Karten

Iedje van Wees

Jury Nationaal Cello Concours 2016

De jury: Pieter Wispelwey, Julian Steckel, Gregor Horsch, Jan Willem Loot, Patty Hamel, Raphaël Pidoux, Monika Leskovar, Martti Rousi

Jelena Očić

Julian Steckel

Raphaël Pidoux

Torleif Thedéen

Martti Rousi

Masterclasses

Het festival biedt een uitgebreid internationaal masterclassprogramma dat door steeds meer internationale cellostudenten wordt bezocht, zowel individueel als met een celloklas van een internationaal conservatorium. Verspreid over zeven festivaldagen werden veertien masterclasses gegeven door internationale meesters die ook als solist of jurylid aanwezig waren op de Biënnale.

Er waren masterclasses van Torleif Thedéen, Antonio Meneses, Martti Rousi, Ivan Monighetti, Jérôme Pernoo, Gregor Horsch, Pieter Wispelwey, Raphaël Pidoux, Anner Bijlsma, Daniel Müller-Schott, Julian Steckel, Jelena Očić, Jean-Guihen Queyras en Nicolas Altstaedt. De masterclasses worden ook door het festivalpubliek druk bezocht. Maar liefst dertien masterclasses waren uitverkocht.

De masterclass van Anner Bijlsma was geheel gewijd aan de Gigue van de eerste drie solosuites van J.S. Bach en ging over interpretatie en het belang van precieze articulatie. Uitgangspunt daarbij was het manuscript van Anna Magdalena Bach. Het boekje dat Anner Bijlsma hierover schreef, kon op de website van de Biënnale gratis worden gedownload.

'Of the many master classes open to the public during the cello extravaganza, the golden words of eminence grise Anner Bijlsma deserve reiteration. Ever fresh, ever at the boundary of musical exploration, this wise force of nature took us back to basics'. Violinist.com

Jean-Guihen Queyras

De Anner Bijlsma Award

In 2014 werd ter ere van het eerste jubileum (de Vijfde Cello Biënnale) en ter ere van de 80ste verjaardag van de 'grand seigneur van de cello' Anner Bijlsma de **Anner Bijlsma Award** ingesteld.

Besteding van de prijs

Anner Bijlsma mocht 50.000 euro gaan besteden aan educatie en talentontwikkeling op het gebied van de cello. Hij besloot een aantal verschillende doelen te gaan ondersteunen zoals onderzoeksprojecten op het gebied van oude muziek en vingerzettingen bij vroege cellomuziek (Maximiliano Segura Sánchez en Job ter Haar), de ontwikkeling van twee uitzonderlijke Nederlandse cello-talenten (Lidy Blijdorp en Alexander Warenberg) en het creëren van kansen voor jonge cellisten door verbindingen te leggen met andere kunstvormen zoals theater, literatuur, dans en film en door ze te leren programmeren en ze te helpen een publiek op te bouwen (Splendor, OORkaan).

Een proeve tijdens de Biënnale

Tijdens deze Cello Biënnale 2016 werd er geen Award uitgereikt maar werd wel een proeve gegeven van de besteding van een deel van de prijs van 2014. De jonge Spaanse cellist Maximiliano Segura Sánchez en zijn Cappella Estense gaven op 27 oktober in het Bimhuis een schitterend concert met werken die behoren tot de vroegste schitterend voor cello. De Anner Bijlsma Award stelde Maximiliano in staat onderzoek te doen in Modena en Bologna om die bronnen te bestuderen en de gevonden werken uit te voeren en op cd te zetten. Maximiliano formeerde voor dat doel een gloednieuwe oude-muziek-ensemble: Cappella Estense, dat verder bestaat

uit de jonge Italiaanse sopraan Cristina Grifone, de Griekse klavecijnist Panos Iliopoulos en de Spaanse theorbespeler Janvier Ovejero Mayoral.

De volgende Award

De volgende uitreiking van de Award vindt plaats tijdens de zevende Cello Biënnale in 2018. Aan wie de Award dan zal worden toegekend, wordt ook in dat jaar bekendgemaakt.

De **Anner Bijlsma Award** is de internationale oeuvreprijs van de Cello Biënnale Amsterdam ter stimulering van educatie en talentontwikkeling op het gebied van de cello. De prijs wordt eens in de zoveel jaar toegekend aan een persoon of instantie die zich uitzonderlijk verdienstelijk heeft gemaakt voor de cello of het cello-repertoire. De prijs bestaat uit een geldbedrag van € 50.000 dat de laureaat besteedt aan talentontwikkeling en educatie op het gebied van de cello. In 2014 werd de prijs voor het eerst uitgereikt en toegekend aan de man naar wie de prijs is vernoemd, Anner Bijlsma.

De Anner Bijlsma Award 2014 is mogelijk gemaakt door giften van Ferdinand van der Heijden, het echtpaar Julienne Straatman en Robert Bausch en door een bijdrage van het CBA Für Elise Fonds.

Het bestuur van de Anner Bijlsma Award wordt gevormd door Job Cohen (voorzitter), Julienne Straatman (vice-voorzitter), Marjoleine de Boorder en Anton Valk.

Masterclass Anner Bijlsma

Maximiliano Segura Sánchez en Cappella Estense

Stimuleren van cellospelen en klassieke muziek bij kinderen en jongeren

Hello Cello! is het vignet van de educatieve activiteiten van de Cello Biënnale.

De Cello Biënnale laat niet alleen de cello op het allerhoogste niveau horen maar wil ook met allerlei activiteiten het cellospelen stimuleren en zoveel mogelijk kinderen en jongeren met de cello en klassieke muziek in contact brengen. Voorafgaand aan en tijdens de Cello Biënnale zijn er allerlei educatieve projecten waar jong en oud kan kennismaken met de cello: Hello Cello!

Hello Cello Orkest

Bijna 160 kinderen en jongeren uit het hele land speelden samen in dit grote zoemende cello-orkest. Speciaal voor een optreden tijdens de Cello Biënnale studeert het Hello Cello Orkest nieuwe muziek in die voor hen en voor deze gelegenheid is geschreven. Nog nooit was de animo voor het Hello Cello Orkest zo groot. Na het openen van de inschrijving was het orkest binnen de kortste keren compleet. Iedereen wilde meedoen aan de uitvoering van het nieuwe stuk van jazzmuzikant Oene van Geel, altviolist van strijkkwartet Zapp4. Samen met solocellist Emile Visser inspireerde Oene de jonge musici en prikkelde ze tot grote prestaties, niet alleen door noten te lezen, maar ook door volop te improviseren. Om bij het instuderen van de groovy partijen te helpen waren er op de Biënnalewebsite filmpjes te zien waarin Emile muzikale tips gaf en verschillende speelmannieren uitlegde. Er werd gerepeteerd in Amstelveen, Zwolle, Den Haag en Eindhoven en in elke stad gaven cellostudenten en -docenten van het plaatselijke conservatorium muzikale ondersteuning. Op zaterdagmiddag 22 oktober werd in een stampvol

Muziekgebouw vol overtuiging het eindresultaat gepresenteerd aan ouders, broertjes, zusjes, opa's en oma's en aan iedereen die van heel veel cello's houdt.

Hello Cello Dagen

Een Hello Cello Dag is een minifestival van één dag die eruitziet als een echte Cello Biënnaledag. In de weken voorafgaande aan het festival waren er vier Hello Cello dagen: in Zwolle, Amstelveen, Den Haag en Eindhoven.

In een kunstencentrum, muziekschool of schouwburg staat een hele dag de cello centraal. De dag begint met Bach&Breakfast waarbij een bekende cellist uit de regio bij een ontbijtje een cellosuite van Bach speelt. Er zijn masterclasses, workshops en kamermuziekconcerten, er is een kindervoorstelling en natuurlijk is er een optreden van het Hello Cello Orkest.

Een greep uit de programmering in de verschillende steden: de kindervoorstelling *Cello! Cello! Ma non troppo.*, workshops jazz, barok, celloplankjes maken, ensemblespel, beeldende kunst en cello, effectief studeren en 'je eerste celloles'. Met de medewerking van musici als Lucia Swarts, Viola de Hoog, John van de Beemt, Larissa Groeneveld, de cellodocenten van ArtEZ conservatorium en het Fontys Cello ensemble, AKO orkest en het Camerata strijkorkest werden het bruisende celldagen voor jong en oud.

De Hello Cello Dagen worden georganiseerd in samenwerking met lokale celldocenten en muziekinstellingen. Partners van de Hello Cello dagen 2016 waren het Jeugd Strijkorkest, het ArtEZ conservatorium, Stichting De Vuurvogel, Koorenhuis

Cello&Co: Michiel Weidner, Jeannine Valeriano

De Bestorming, Simon Velthuis

'Tien dagen lang ronkt, gonst, zoemt, zingt, jankt, gilt, bromt, fluistert, mompelt, monkelt, giert en juicht het mooiste instrument ter wereld in het Muziekgebouw aan 't IJ. Dat kan natuurlijk alleen tijdens de Cello Biënnale Amsterdam.' Het Parool

Den Haag, het Koninklijk Conservatorium Den Haag, de Muziek en Dansschool Amstelveen, het CKE Eindhoven en het Muziekgebouw Eindhoven.

De Bestorming

De Bestorming is het educatieproject van de Cello Biënnale voor Amsterdamse basisscholen in samenwerking met Cello8tet Amsterdam, OORkaan, het Prinses Christina Concours en de educatieafdeling van het Muziekgebouw. *De Bestorming* werd voor het eerst uitgevoerd in 2012 en bleek zo succesvol dat het project verder werd ontwikkeld en nu voor de derde maal plaats vond, dit keer in Amsterdam-Noord. Er werden drie scholen 'bestormd': de Driemaster, IJpleintje en De Regenboog.

Bij de Bestorming wordt de hele school een dag lang bezet door cellisten. 's Morgens in alle vroegte rijdt een vrachtwagen het schoolplein op. De laadklep gaat open en er springen acht cellisten uit... Een verrassingsoverval! Ze verspreiden zich over de school en maken overal muziek. Deze vrolijke, overrompelende bezetting van de school door de cellisten van Cello8tet Amsterdam zet de toon voor wat er verder die dag gaat gebeuren.

De hele dag staat de hele school in het teken van de cello, van de muzikale overval op het schoolplein, de onderbreking en het overnemen van de les, de ontvoering naar de Classic Express (de als rijdende concertzaal omgebouwde concertzaal van het Prinses Christina Concours) tot aan de presentatie aan het eind van de dag met alle klassen samen.

Tijdens deze 'bezetting' van de school ervaren kinderen dat muziek een grote kracht heeft, dat je verhalen kunt vertellen met muziek, dat een cello en een menselijke lichaam heel erg op elkaar lijken en dat je met een cello of met je eigen lichaam en stem alle geluiden kunt maken die je wilt.

Tijdens de Cello Biënnale kwamen de groepen 3 t/m 5 van de genoemde scholen naar het Muziekgebouw aan 't IJ voor de voorstelling **Cellostorm** van het Cello8tet Amsterdam. De groepen 6 t/m 8 maakten een rondtocht door het Muziekgebouw en het Bimhuis waar ze in aanraking kwamen met cello leren spelen en zelf een verhaal vertellen op de cello in de Klankspeeltuin, een demonstratie 'cello en loopstation' backstage in een kleedkamer en tenslotte een bezoek aan de cellobouwers op het foyerdeck. Tijdens de Cello Biënnale zag je dagelijks enthousiaste groepjes kinderen door het gebouw lopen en het festival verkennen. Op de openbare basisschool IJplein worden sinds de Bestorming door Muziekschool Noord cellolessen aangeboden aan de kinderen in de naschoolse opvang.

Kleuter- en kindervoorstellingen

Tijdens de Biënnale was er voor de jongste bezoekers de kleutervoorstelling *Cello & Co* door de Splendormusici Michiel Weidner (cello), Marijn Ornstein (klarinet /saxofoon) en zangeres Jeanine Valeriano. Oudere kinderen en hun families kwamen aan hun trekken bij de hilarische familievoorstelling *De Suleika's en het Mysterie van de Gevoelige Snaar* door Pepijn Meeuws-cello, Emmy Storms-viool, Maarten den Hengst-piano en regisseur Jochem Stavenuiter.

Maak Muziek! Cello Special

In de Atriumzaal van het Muziekgebouw worden workshops Maak Muziek! gegeven voor kinderen vanaf 8 jaar met splinternieuwe experimentele instrumenten, maar tijdens de Cello Biënnale draaide het in deze workshops helemaal om de cello. Onder leiding van een cellist werden nieuwe composities gemaakt. Noten lezen of cello kunnen spelen was helemaal niet nodig. Er was genoeg te beleven met loop-stations, met de nieuwe apparatuur en natuurlijk met de cello.

Hello Cello Orkest, Oene van Geel

Randprogrammering

Onder het motto 'Haal het maximale uit de Biënnale!' presenteerde de Cello Biënnale 2016 een uitgebreide randprogrammering. Naast de concerten waarvoor een kaartje moest worden gekocht waren er allerlei gratis toegankelijke evenementen.

Elke dag was er de drukbezochte **festivalmarkt** met stands van cello- en stokkenbouwers, cd- en muziekverkopers en **werkplaatsen** waar tijdens het festival aan een cello werd gewerkt. In 'Test op het deck' op Foyerdeck 1 bespeelde elke dag een andere beroemde cellist een aantal cello's van aanwezige bouwers.

De Vergelijking in het Bimhuis bestond uit twee presentaties waarbij cello's en strijkstokken werden vergeleken door de cellisten Pieter Wispelwey en Gregor Horsch.

Op de eerste en tweede festivaldag kon het publiek kennismaken met alle concoursdeelnemers van het **Nationaal Cello Concours 2016** tijdens de gratis toegankelijke Eerste Ronde van het concours.

Toptalenten van internationale conservatoria gaven dagelijks **lunchconcerten** in het Bimhuis en op het **Open Podium** om 19.00 uur in de Kleine Zaal.

Aansluitend aan het avondconcert werden zeven festivaldagen sfeerol, dromerig of juist beukend afgesloten met de klanken van zeven bijzondere klankmakers/cellisten in de **Cello Lounge** in ofwel restaurant Zouthaven ofwel in de Entreehal van het Muziekgebouw (de XL-versie).

In de hal van het Muziekgebouw was een **expositie** ingericht van de vijf originele One Page Compositions.

De groots opgezette **Brasserie Biënnale** in het atrium van het Muziekgebouw was een geliefde plek voor festivalbezoekers en musici om elkaar te treffen.

In de weken voorafgaand aan het festival organiseerde de Cello Biënnale niet alleen allerlei educatieve activiteiten zoals de Hello Cello Dagen en de Bestorming, maar vond ook de tweede editie plaats van het festival **Cello&Film** in EYE en verscheen de verhalenbundel **Vier Variaties voor Cello**.

'If pinned to the wall to mention just one distinguishing feature of the Biennale, I would be tempted to opt for its multiple offerings: over and beyond the concert hall, it's the buzz in the hall, the creation of a meeting place for musicians, musical experts and first-timers to get into the cello groove'. Violinist.com

Cello & Film

18 - 25 september 2016

18/9 16.00

Hamlet

stille film met live muziek van Annie Tångberg (cello), Emile Visser (cello), Martin de Ruiter (bandoneón)

20/9 19.30

Bauhaus

films uit de collectie van EYE. Örs Köszezhgy (cello) speelt werken van Hindemith, Krenek, Veress. Aansluitend speelt de Cello Company.

21/9 19.30

Previewconcert van de theaterle voorstelling

De Meester en Margarita

Aansluitend de film Il Maestro e Margherita

24/9 16.00

Osiris Trio en Charlotte Riedijk

Spelen: Seven Romances opus 127 van Sjostakovitsj. Aansluitend de documentaire Typhoontschik, over de Russische celliste Natalia Gutman

25/9 16.00

Metropolis

stille film met première van de nieuwe score van Pieter Smithuijsen voor acht cello's en twee pianotracks

Eye Filmmuseum Amsterdam

IJpromenade 1, 1031 KT Amsterdam

eyefilm.nl/cello

Cello&Film wordt mogelijk gemaakt door: **AK**

Cello&Film: De Meester en Margarita

Cello&Film: Metropolis

Voorafgaand aan de Biënnale

Sneak Preview

Op 31 oktober 2015, ongeveer een jaar voor de zesde Cello Biënnale, werd in een uitverkocht Muziekgebouw een sneak preview van de zesde Cello Biënnale gegeven.

Omringd door solisten en musici die tijdens het festival zouden gaan optreden, lichtte artistiek leider Maarten Mostert een tipje van de sluier op van het komende festivalprogramma. Kian Soltani, Pieter Wispelwey, Ivan Monighetti, Anton Mecht Spronk (de winnaar van het Nationaal Cello Concours 2014), het Nederlands Kamer Orkest, Slagwerk Den Haag, de Biënnale Cello Band en de uit Wenen overgevlogen BartolomeyBittmann zorgden voor een zinderend concert en hooggespannen verwachtingen voor de 'Cello Biënnale to come'.

De Sneak Preview van de zevende Cello Biënnale (18 -27 oktober 2018) is op vrijdag 10 november 2017.

Cello&Film 2016

Enkele weken voorafgaand aan de Cello Biënnale (van 18 t/m 25 september 2016) vond in EYE de tweede editie plaats van Cello&Film.

In 2014 maakten filminstituut EYE en de Cello Biënnale voor het eerst samen het mini-festival Cello&Film. Het vertonen van films en documentaires waarin de cello een (hoofd)rol speelt en nieuwe cellomuziek klinkt bij 'stille films' werd een succes. Een vervolg lag voor de hand.

Cello&Film 2016 presenteerde een muzikaal filmprogramma met vijf bijzondere evenementen rondom **Hamlet** (Duitsland 1921), **Bauhaus**: avant-gardefilms uit de collectie van EYE, **Il maestro e Margherita** (1972) met een preview van de theaterle voorstelling De Meester en Margarita van theatermaakster Dagmar Slagmolen, celliste Maya Fridman en Creative Performance Lab, **Typhoontschik** (1999) van Eline Flipse over de Russische celliste Natalia Gutman en **Metropolis** (1927), de sciencefictionklassieker van Fritz Lang.

Vier variaties voor cello

In 2014 ging de Biënnale op zoek naar de verbinding tussen poëzie en muziek met als resultaat een bundel met tien nieuwe gedichten over de cello door tien vooraanstaande Nederlandse dichters waaronder Remco Campert en Anna Enquist.

Op uitnodiging van de Cello Biënnale schreven dit keer vier bekende schrijvers een kort verhaal. De verhalen van **Jan Brokken**, **Marente de Moor**, **Ilya Leonard Pfeijffer** en **Annelies Verbeke** vormen de bundel: *Vier variaties voor cello*. Redacteur was opnieuw Mirjam van Hengel. De bundel werd uitgegeven door Uitgeverij Podium en werd op 25 september gepresenteerd in het Theater van 't Woord van de Openbare Bibliotheek Amsterdam. De voorzitter van de Raad van Toezicht van de OBA en fan van de Cello Biënnale **Job Cohen** nam daar het eerste exemplaar in ontvangst. De verhalenbundel werd mogelijk gemaakt door het Hausta Donans Fonds.

The Cello Company

Voorafgaand aan het festival organiseerde de Biënnale verschillende huis- en tuinconcerten bij begunstigers, zoals leden van de Casals-kring. The Cello Company, een flexibel cello-ensemble van gevorderde studenten van het Conservatorium van Amsterdam, nam de afwisselende programma's voor zijn rekening. The Cello Company stond ook op het hoofdpodium van de Uitmarkt en op het Cello&Film festival.

Maarten Mostert overhandigt verhalenbundel aan Job Cohen

The Cello Company geeft een tuinconcert

Publiek

Nog weer meer bezoekers

'De Cello Biënnale Amsterdam is niet alleen het grootste cellofestival van de wereld, maar bewijst ook dat er wel degelijk publiek is voor avontuur, diepgang en focus – mits goed gebracht.' NRC

De zesde Cello Biënnale telde 29.248 bezoekers. Dat zijn ruim 2500 bezoekers meer dan in 2014. In het Muziekgebouw en het Bimhuis zijn 24.228 kaarten verkocht en bij de gratis programmaonderdelen werden 5020 bezoekers geteld.

Uitverkocht

De gemiddelde zaalbezetting van deze Biënnale steeg naar 92% (86,69% in 2014, 76,45% in 2012). Van de 52 evenementen waarvoor een kaartje kon worden gekocht, waren er 32 uitverkocht (24 in 2014 bij 50 evenementen).

Tijdens de evenementen voorafgaand aan de Cello Biënnale, zoals Cello&Film in EYE, de verhalenbundelpresentatie van Vier variaties voor Cello in de OBA, de Hello Cello dagen in Eindhoven, Amstelveen, Den Haag en Zwolle en het educatie project De Bestorming op diverse basisscholen in Amsterdam, werden nog eens 3320 bezoekers geteld. Het totaal aantal bezoekers van alle Cello Biënnale evenementen komt daarmee op 32.568.

Concerten voor iedereen

De Cello Biënnale wil toegankelijk zijn voor iedereen en financieel haalbaar voor elke portemonnee. Voor deze Biënnale werd hetzelfde prijspeil gehanteerd als in 2014, de kaartprijzen zijn niet verhoogd. De kaartprijs lag tussen €7,50 en €39,50. Daarnaast was een aantal evenementen en concerten gratis toegankelijk.

Kaartverkoop, overzicht per concert

Datum	Tijd	Locatie	Concert / Voorstelling	Aantal bezoekers	Max. capaciteit	Zaalbezetting
do 20 okt	20:15	Grote Zaal	Instant Happiness - Pre-opening - voorstelling 1	308	312	99%
	22:00	Grote Zaal	Instant Happiness - Pre-opening - voorstelling 2	202	312	65%
vrij 21 okt	20:15	Grote Zaal	Openingsconcert	693	725	96%
	23:30	Bimhuis	Late Cello Night - BartolomeyBittmann	223	223	100%
zat 22 okt	11:00	Kleine Zaal	Cello&Co - voorstelling 1	95	100	95%
	12:30	Kleine Zaal	Cello&Co - voorstelling 2	104	104	100%
	14:00	Bimhuis	Masterclass Antonio Meneses	100	100	100%
	14:00	Kleine Zaal	Masterclass Torleif Thedéen	129	129	100%
	20:15	Grote Zaal	Fantasia para Violonchelo y Flamenco	716	716	100%
	0:00	Grote Zaal	Late Cello Night - 2CELLOS Unplugged	1.305	1.305	100%
zon 23 okt	9:30	Grote Zaal	Bach&Breakfast (Torleif Thedéen)	737	737	100%
	10:15	Bimhuis	Masterclass Ivan Monighetti	159	159	100%
	10:15	Kleine Zaal	Masterclass Martti Rousi	100	100	100%
	14:15	Grote Zaal	Eigth Lines	728	728	100%
	14:15	Atriumzaal	Maak Muziek!	13	16	81%
	17:00	Grote Zaal	Dolce far Niente - TAKE FIVE	618	719	86%
ma 24 okt	20:15	Grote Zaal	Orkest van de 18e eeuw	748	748	100%
	9:30	Grote Zaal	Bach&Breakfast (Ivan Monighetti)	521	713	73%
	10:15	Bimhuis	Masterclass Jérôme Pernoo	182	182	100%
	10:15	Kleine Zaal	Masterclass Gregor Horsch	100	100	100%
	14:15	Grote Zaal	Kreutzer Sonata	706	710	99%
	17:00	Grote Zaal	De Meester en Margarita - TAKE FIVE	622	713	87%
din 25 okt	20:15	Grote Zaal	Amsterdam Sinfonietta durft!	710	714	99%
	9:30	Grote Zaal	Bach&Breakfast (Daniel Müller-Schott)	548	681	80%
	10:30	Grote Zaal	Nationaal Cello Concours - tweede ronde 10.30 uur	405	681	59%
	13:30	Grote Zaal	Nationaal Cello Concours - tweede ronde 13.30 uur	400	681	59%
	17:00	Grote Zaal	Zapp4&Jérôme Pernoo - TAKE FIVE	468	725	65%
	20:15	Grote Zaal	Hemels Vuur	737	737	100%
woe 26 okt	10:15	Bimhuis	Masterclass Pieter Wispelwey	250	250	100%
	10:15	Kleine Zaal	Masterclass Raphaël Pidoux	100	100	100%
	14:15	Grote Zaal	Cellists play Cellists - Kronberg Academy	659	719	92%
	14:15	Atriumzaal	Maak Muziek!	10	16	63%
	17:00	Grote Zaal	Queyras, Amy, Spronk & Janssen - TAKE FIVE	573	719	80%
	20:15	Grote Zaal	Soirée Brahms	717	717	100%
don 27 okt	9:30	Grote Zaal	Bach&Breakfast (Alisa Weilerstein)	690	725	95%
	10:15	Bimhuis	Masterclass Anner Bijlsma	306	306	100%
	10:15	Kleine Zaal	Masterclass Daniel Müller-Schott	100	100	100%
	14:15	Grote Zaal	Pidoux&Pernoo	515	725	71%
	17:00	Bimhuis	One Page Project - TAKE FIVE	361	371	97%
	20:15	Grote Zaal	Rotterdams Philharmonisch Orkest	729	729	100%
vrij 28 okt	9:30	Grote Zaal	Bach&Breakfast (Gregor Horsch)	595	725	82%
	10:15	Bimhuis	Masterclass Julian Steckel	180	239	75%
	10:15	Kleine Zaal	Masterclass Jelena Očić	100	100	100%
	14:15	Grote Zaal	Russen	741	741	100%
	17:30	Grote Zaal	Nomaden	741	741	100%
	20:15	Grote Zaal	Nationaal Cello Concours - Finale	701	701	100%
zat 29 okt	0:00	Bimhuis	Late Cello Night - POE: A Tell-Tale Heart	212	212	100%
	9:30	Grote Zaal	Bach&Breakfast (Julian Steckel)	734	734	100%
	10:15	Bimhuis	Masterclass Jean-Guihen Queyras	299	299	100%
	10:15	Kleine Zaal	Masterclass Nicolas Altstaedt	100	100	100%
	14:00	Bimhuis	De Suleika's en het Mysterie van de Gevoelige Snaar	219	219	100%
	14:00	Grote Zaal	Residentie Orkest	732	732	100%
	16:30	Grote Zaal	Die 12 Cellisten der Berliner Philharmoniker	762	762	100%
	21:00	Grote Zaal	Cello Coupé	725	725	100%

Totaal betaalde programmaonderdelen	24.228	26.377	92%
Totaal aantal bezoekers gratis toegankelijke programmaonderdelen	5020		
Totaal aantal bezoekers tijdens de Cello Biënnale Amsterdam	29.248		
Totaal aantal bezoekers educatieproject De Bestorming	1100		
Totaal aantal bezoekers presentatie verhalenbundel Vier variaties voor Cello in de OBA	250		
Totaal aantal bezoekers Hello Cello Dagen	1200		
Totaal aantal bezoekers Cello&Film	770		
Totaal bezoekersaantal activiteiten Cello Biënnale Amsterdam 2016	32.568		

Publieksonderzoek

Waardering

De Cello Biënnale heeft opnieuw onderzoek laten doen naar de waardering en het profiel van het publiek. Bijna 1700 bezoekers deden mee aan een online enquête. Het waarderingcijfer voor de Biënnale blijkt 8,7 en is daarmee iets gestegen ten opzichte van 2014 (8,6). Van de afzonderlijke aspecten waarvan de waardering werd onderzocht scoorden de programmering, de sfeer en de organisatie het best.

Vernieuwing en ontwikkeling

Ook de aspecten vernieuwing en ontwikkeling kregen een hoge score (8,5). Van de respondenten gaf 85% aan het belangrijk te vinden dat de Cello Biënnale aan ontwikkeling en innovatie deed, bijna de helft van de respondenten vond dit zelfs van groot belang. De waardering voor het innovatieve karakter van de Biënnale bleek niet leeftijdgebonden: jong en oud dachten er op dezelfde manier over.

Informatie

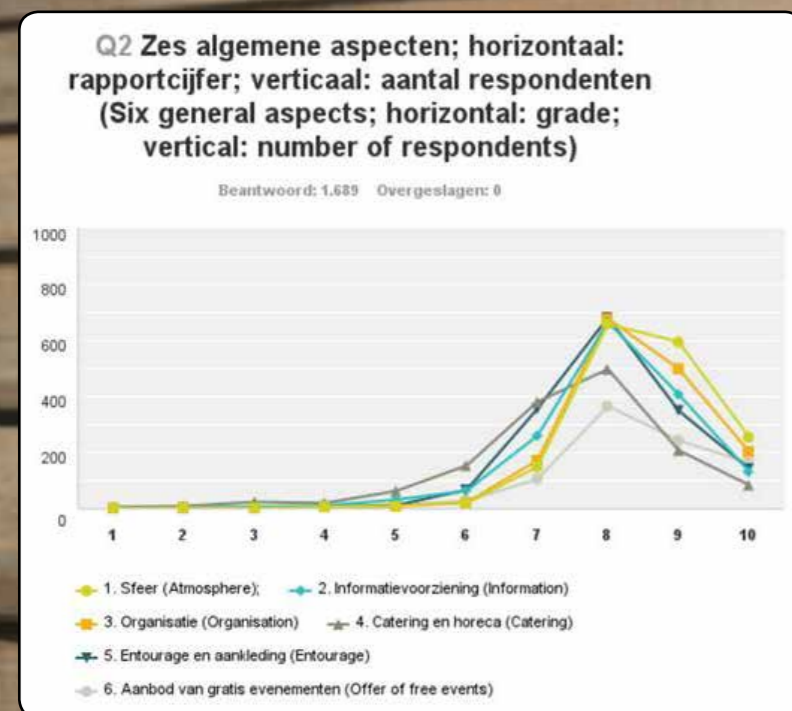
De belangrijkste informatiebron blijkt de website van de Cello Biënnale zelf (76%), gevolgd door de nieuwsbrief en de bestelbrochure van de Biënnale en de publicaties van het Muziekgebouw (alle drie circa 50%). Bij de meer traditionele media (krant, radio, tv en tijdschriften) trad een sterk leeftijdseffect op. Zij werden belangrijker met het stijgen van de leeftijd. Het omgekeerde deed zich voor bij de overige informatiebronnen en media. Sociale contacten, het muziekonderwijs, social media en de openbare ruimte waren belangrijker naarmate men jonger was.

Trouw én nieuw publiek

De Cello Biënnale heeft een trouw publiek. Liefst 60% bezocht de Cello Biënnale al eerder en maar liefst 10% van de respondenten heeft alle voorgaande edities van het festival meegemaakt. Voor bijna 40% van de respondenten was dit het eerste bezoek aan de Cello Biënnale, vergelijkbaar met de grote groep nieuwkomers bij vorige edities. Het aandeel bezoekers uit Amsterdam en de regio Amsterdam bleef gehandhaafd op circa 40%. Het aandeel van bezoekers uit iets verder gelegen omliggende regio's (Haarlem, Leiden, Alkmaar, Het Gooi, Utrecht) was circa 30%. Van elders in Nederland kwam circa 25%. Van de respondenten kwam 2% uit het buitenland.

Vrouw-man, jong en oud, beroep

Bij de 6e Cello Biënnale was de vrouw-man verhouding ongeveer 2 op 1. Het aandeel jongeren was met bijna een kwart (23,4%) ongeveer gelijk aan dat bij de vorige Biënnale. Overigens betekent dit in absolute termen een stijging van bijna 10% omdat het bezoekersaantal in 2016 met datzelfde percentage is gestegen ten opzichte van de Biënnale van 2014. Het aandeel van de groep 35-49 jaar is wat teruggelopen in vergelijking met de vorige CBA, van 15% naar 11%. Het aandeel van de groep van 50-65 jaar is met 30% gelijk gebleven. Het aandeel van de leeftijdscategorie boven de 65 jaar steeg van 29% naar 35%. Voor het eerst bevatte de enquête enkele vragen over de beroepsmatige achtergrond van de bezoekers. Bijna 15% van de respondenten had een medisch of zorgberoep of heeft dat vroeger uitgeoefend. Circa 15% was werkzaam in het onderwijs of was daarin werkzaam geweest. Voor het overige liepen de beroepen die men uitoefende of had uitgeoefend, zeer uiteen.

Marketing

De Cello Biennale is een sterk merk. De aandacht voor het festival in de media is groot. De in 2014 veranderde naam (Cello Biennale Amsterdam in plaats van Amsterdamse Cello Biennale), het nieuwe logo en de nieuwe huisstijl blijken de herkenbaarheid nog verder te versterken. De festivalkleur van de Biennale van 2016 was een gamma van paarse kleuren en dat werkte uitstekend. De vlaggen, affiches, advertenties, brochures, flyers en het festivalboek van deze Biennale vielen erg op.

Zichtbaarheid

Het vergroten van de zichtbaarheid van de Cello Biennale in de publieke ruimte bleef een doel op zich. Rondom het Muziekgebouw zijn meer vlaggen geplaatst en de voorgevel werd vijf wekenlang gesierd met een enorm Biennale logo in festivalkleuren. Driehoeksborden en A0 posters stonden op strategische plekken in de stad en voor het eerst waren er digitale A0posters in de Amsterdamse metrostations. Er werden ook posters en folders verspreid in Utrecht, Haarlem, Den Haag en Rotterdam.

Doelgroepen

Met de diverse programmering van het festival worden uiteenlopende doelgroepen bereikt. De hardcore klassieke muzikliefhebbers komen uiteraard goed aan hun trekken maar ook de liefhebbers van oude muziek, hedendaagse muziek, niet-westerse, popmuziek, jazz en improvisatie komen op het festival af. Doelgroepen waren professionals, muzikliefhebbers, muziekstudenten, studenten, scholieren, amateurmusici en alle mogelijk geïnteresseerde passanten. Via de rode draad The Acting Cello werd nog weer een ander publiek bereikt. Vijf (nieuwe) muziektheaterproducties ontvingen een stroom aan cello- én theaterliefhebbers.

Doelgroepbenadering

De verschillende doelgroepen zijn enerzijds benaderd via kanalen die tijdens voorgaande edities succesvol zijn ingezet zoals het verspreiden van brochure, flyers, posters, advertenties, radiospot, nieuwsbrieven, sociale media, online banners, anderzijds door specifieke acties en het organiseren van extra evenementen. Specifieke aanbiedingen in verschillende kranten en tijdschriften trokken nog weer extra en soms een ander publiek (o.a. in Het Parool, Trouw, NS Spoor Magazine, We are Public).

Extra evenementen, extra aandacht

De Cello Biennale was prominent aanwezig op de Uitmarkt 2016 met optredens van de Cello Company op het hoofdpodium en bij de eigen Biennale stand. Het initiatief om vier bekende schrijvers te vragen een kort verhaal over de cello te schrijven leverde veel extra media-aandacht op, een goed bezochte boekpresentatie van Vier variaties voor cello in de OBA en optredens van de schrijvers samen met jonge cellisten in boekhandels in het land. Ook de tweede editie van Cello&Film in EYE, die aan de Cello Biennale voorafging, was een publiekssucces. De Hello Cello Dagen in vier steden leverden veel aandacht op in lokale media.

Jongeren

Het Nationaal Cello Concours, de Internationale Masterclasses, de serie Lunch- en Fringeconcerten door studenten van nationale en internationale conservatoria, een specifieke programmering

en de Cello Lounge (XL) zorgden voor de aanwezigheid van veel jongeren. Een groot jong en pop-georiënteerd publiek kwam af op het nachtconcert van 2CELLOS Unplugged i.s.m. het Ragazze Quartet en studenten van het Conservatorium van Amsterdam. Een speciaal arrangement maakte het voor studenten van nationale en internationale conservatoria aantrekkelijk de Cello Biennale te bezoeken. Internationale studenten konden voor €45 per dag alle evenementen en concerten bezoeken en ontvingen bonnen voor lunch en diner. Voor een hosteltarief konden ze overnachten op het slaapschip Sir Winston dat naast het Muziekgebouw lag aangemeerd. Nederlandse conservatoriumstudenten konden met 50% korting een paspartout kopen waarvan de resterende helft weer door enkele conservatoria werd vergoed.

Website

De website is het belangrijkste verkoopkanaal van de Cello Biennale en het bezoek is ten opzichte van de vorige Biennale met 21 % toegenomen.

In 2014 werd een nieuwe website ontworpen die in de basis is gebruikt voor de festivals van 2014 en 2016. In oktober 2015 kreeg de site een make-over met de campagnekleuren van de Cello Biennale 2016. Enkele verbeteringen maakten de site sneller en beter toegankelijk voor alle platformen.

Rondom de start van de kaartverkoop op 13 april 2016 en in de periode rondom het festival werden de hoogste website bezoekersaantallen behaald. Tussen 10 april en 10 mei bekeken ruim 4.500 unieke bezoekers het nieuwe programma op de site. In de festivalperiode zijn er tussen 13 oktober en 5 november 19.367 unieke bezoekers geteld. De piek was op zondag 23 oktober met 2.624 unieke bezoekers op één dag. In het jaar voorafgaand (2015) en in het festivaljaar zelf (2016) hebben 64.829 unieke bezoekers de website bezocht.

Nieuwsbrief

De Nieuwsbrief is een belangrijk en veel bekeken communicatiemiddel voor de achterban. In de aanloop naar het festival werd de Nieuwsbrief ingezet om specifieke Biennale evenementen met trailers en video's uit te lichten en de kaartverkoop te stimuleren. De Nieuwsbrief besteedde ook aandacht aan evenementen van de partners van de Cello Biennale. Omgekeerd werden Biennale-items opgenomen in de nieuwsbrieven van partners, waardoor het bereik sterk werd vergroot. Van begin april 2016 (start kaartverkoop) tot eind oktober (einde festival) werden 10 nieuwsbrieven verstuurd.

Social Media

De Cello Biennale 2016 was zeer aanwezig op social media. Op Facebook, Twitter en Youtube is het aantal personen dat actief bezig was met het Cello Biennale materiaal aanzienlijk toegenomen. Op Facebook heeft de Cello Biennale inmiddels 5.500 volgers. Facebook werd ook ingezet voor (betaalde) marketing. De dagelijkse fotoreportages van het festival werden veel bekeken met een bereik tijdens het festival van rond de 50.000. Biennialenieuws werd ook meegenomen in de social media van de partners. Deze Biennale is ook Instagram gebruikt en is het gebruik van Twitter geïntensiveerd. Op alle social media wordt de Cello Biennale actief gevolgd en gedeeld en er komen wekelijks nieuwe volgers bij.

Blogs en sites

Schrijvers van verschillende blogs zoals Violinist.com, Cultuurpers.nl, Cinneville.nl en fd.nl. bezochten het festival meerdere malen en deden op een gedetailleerde, uitgebreide en opiniërende manier verslag. Aankondigingen, foto's en voorbeschuivingen kwamen voorbij op allerlei websites zoals Kidsproof.nl, Eropuit.blog.nl, Elsevierjuist.nl, laatste-nieuws-online.eu, rss24.nl, versvandedrukpers.nl, hln.be, universonline.nl, operamagazine.nl en nog vele andere.

Radio, TV en Webcast

De Cello Biennale 2016 werd uitgebreid gedocumenteerd in beeld en geluid en was veelvuldig te beluisteren en te bekijken op radio, tv en via webcast.

Vijf festivalavonden werden rechtstreeks uitgezonden door Omroep Max op NPO Radio4. Nog eens vijf concerten werden opgenomen voor latere uitzending.

De Cello Biennale kwam voorbij in vrijwel alle programma's van NPO Radio4, dat ook elke dag rechtstreeks vanaf het festival verslag deed. Op tv was de Biennale aanwezig in VPRO's Vrije Geluiden en Podium Witteman (NPOtv) besteedde drie keer aandacht aan het festival met liveoptredens van Nicolas Altstaedt, Daniel Müller-Schott, Julian Steckel en BartolomeyBittmann.

Biennale TV

Nander Cirkel en Beitske de Jong, makers van de eigen Biennale TV, deden dagelijks verslag met in totaal negen uitzendingen van ongeveer 6 minuten per aflevering. Alle Biennale tv-uitzendingen werden direct ge-upload op de CBA Facebookpagina en op het CBA YouTubekanaal. De reportages samen geven een mooie terugblik op het festival en zijn te zien op YouTube. De reportages

werden tijdens het festival ook uitgezonden door Salto en NPO Cultura.

Biennale TV maakte voorafgaand aan het festival ook reportages van Cello&Film in EYE en van de presentatie van Vier variaties voor cello in de OBA.

Als aankondiging van de Cello Biennale 2016 zond Brava TV voorafgaand aan het festival dagelijks eerdere Biennale tv-reportages van 2014 uit en de trailer van 2016.

Dagbladen en tijdschriften

Alle landelijke dagbladen en een aantal regionale dagbladen besteedden aandacht aan de Cello Biennale in zowel voorbeschuivingen als recensies. Er verschenen artikelen en foto's in Het Parool, NRC/NRC Next, Volkskrant, Trouw/Trouw Letter&Geest, Telegraaf, VPRO Gids, Luister, Klassieke Zaken, Uitkrant, AVRO Kunst & Cultuur, IJopener, Esplanje, Hollands Glorie en Spoor. Buitenlandse reporters zorgden voor artikelen in o.a. het Zuid-Koreaanse blad String & Bow en het Japanse magazine Sarasate.

Financiën

De financiering van de Cello Biennale Amsterdam 2016 werd mogelijk gemaakt door de inkomsten uit recette, merchandise, programmaverkoop en advertentieverkoop (28%), bijdragen van overheidsfondsen (27%), bijdragen van particuliere fondsen (36%), partners en sponsors (4%) en giften (5%). Sinds 2013 wordt de Cello Biennale structureel ondersteund door de Gemeente Amsterdam (16%). Details over de financiering zijn opgenomen in het financieel jaarverslag 2016 (Maas Accountants).

'The Cello Biennale has a very unique way of inventing various artistic aspects out of the unique instrument that is 'Cello'. With this very original concept of the festival and thanks to the high level of artists who participated, 'Cello' reveals his tremendous amount of potentials'. String & Bow, South-Korea

창신한 기획으로 주목받는 현악기 페스티벌... Cello Biennale는...

The Acting Cello: 어떤 설정된 테마를 갖게 되는데, 어떤 첼로 비엔날레는 The Acting Cello...

Bach & Breakfast(10월 24-25일): 페...

네덜란드인들의 자존심을 세워주는 대표적 문화유산 암스테르담 첼로 비엔날레

중지와 나락, 문명으로 대표되는 환이인, 구대 지크로 대표 되는 낙성, 이와에도 제정, 시련을 얻은 화를...

네덜란드의 자랑거리는 여기서 그치지 않는다. 100여이라는 유구한 역사와 전통을 자랑하는 암스테르담...

자랑하는 오케스트라이자 유럽의 작은 나라 네덜란드인들의 자존심을 세워주는 대표적 문화유산으로 손꼽히고 있다...

2009년에 시계 중심에 2만명 정도의 공연장이 2500여 개의 시계 건물로 둘러싸여, 현대적, 전통적, 역사적, 예술적, 문화적...

들에게 지적, 정신하는 내용들은 그 자체로...

일 속에서 두루 부흥할 음악의 방향을 하는 단체-24일 오후에 마인...

Masterclass Jérôme Pernoo(10월 24일): 그 외에도 프랑스 출신...

National Cello Competition(10월 25일 준결선): 일정상 준결선...

클 '제어된 음악'이란 단어를 기억하면 편하게 받아들일 수 있다...

▲음악극에서는 연주뿐만 아니라, 천사와 악마의 역할에도...

▲음악극에서는 연주뿐만 아니라, 천사와 악마의 역할에도...

第6回 첼로·비엔날레·암스테르담 the 6th Cello Biennale Amsterdam

取材 / 文 / 安田真子 写真提供 / 첼로·비엔날레·암스테르담

▲오프닝콘서트에서는 프로코피예프의 '첼로 소나타'를 연주했다...

▲브람스의 바이올린과 첼로를 위한 이중 협주곡을 연주했다...

▲암스테르담·시니피에르의 첼로 소나타를 연주했다...

▲암스테르담·시니피에르의 첼로 소나타를 연주했다...

'A unique programme including many musical styles and performed by international stars baffled a large Biennale audience. Young soloists and student-visitors from all over the world enhanced the already very lively and friendly atmosphere of the festival.'

Sarasate magazine, Japan, december 2016

첼로의 다채로운 매력과 젊음의 빛나는 푸에스티발... 음악의 바이올레가 끝나고, 열기가...

'Filosofieles maakt mijn cellospel rijker'

ALEXANDER WARENBERG

Cellist Alexander Warenberg won onlangs het concours van de Cello Biënnale Amsterdam en studeert nu aan de elitaire Barenboim Akademie.

Rijzende sterren zijn er bij bosjes, maar het moet heel raar lopen wil Alexander Warenberg (18), in november winnaar van het concours van de Cello Biënnale, niet een heel grote worden. Vader Ilya speelt viool in het Residentie Orkest, oom Wladislav cello in het Rotterdams Philharmonisch. Alexander wist op zijn vijfde dat het de cello moest worden, en niets dan de cello. „Ik ging met mijn vader mee naar concerten, soms zelfs op tournee. De cellogroep trok me dan altijd het meest. Tegenin in het studeren, nee, daar heb ik nooit last van gehad.”

De Russische afkomst van zijn familie van vaders kant, vooruit, die zal best van belang zijn geweest. „Mijn vader geeft me nog vaak les, en wat hij me leert over vibrato en toonvorming vind ik van grote waarde.” Maar als je 'Russische roots' associeert met een strenge opvoeding of dwang, zit je in zijn geval fout. „Ik hoefde echt niet van mijn ouders, ik wilde zelf heel graag.” Voor zijn zus Maria geldt dat overigens ook: die werd zangeres.

Warenberg studeert sinds november aan de net geopende, zeer elitaire Barenboim Akademie in Berlijn. „Ik koos die opleiding omdat Berlijn een fantastische stad is en ik na tien geweldige jaren bij Monique Bartels heel graag les wilde van Frans Helmerson”, zegt hij. Helmerson onderwees ook Truls Mork, en volgens Warenberg is er niemand die zo kleurrijk, gedifferentieerd en meteen herkenbaar cello speelt als Mork, „behalve Rostropovitsj en Daniil Shafran”.

Als de verbetering die hij de komende jaren bij Helmerson hoopt te bereiken ergens ligt, dan is het dus dáár. „Techniek kan altijd beter”, lacht hij. „Verwoorden hoe - dat is lastig. Zie het als een kleurenpalet. Met muziek vertel je een verhaal. Hoe kleurrijker je klank en je vibrato, des te levendiger ook je verhaal.”

Maar hij moet toegeven: muziek is meer dan techniek. Er zit veel waars in het standpunt van dirigent/pianist Barenboim dat jonge musici zich soms te eenzijdig ontwikkelen - de reden dat Barenboim zijn Akademie schoeide op bredere leest. „We krijgen ook les in filosofie en literatuur en dat werkt. Als ik over straat loop, denk ik nu vaak een stap verder. Dieper is een beter woord. Daar wordt mijn cellospel ook rijker van.”

En Barenboim zelf? Die is hij één keer tegen het lijf gelopen, in de lift. „Hij vroeg of ik even tijd had. Toen hebben we de *Arpeggione-sonate* van Schubert samen gespeeld.”

Het volgend seizoen soleert Warenberg, uniek voor een tiener, bij het Nederlands Philharmonisch Orkest en het Residentie Orkest. Dat is ook zijn toekomst-droom: solist worden, en daarnaast kamermuziek maken. Als de Mork of de

Rostropovitsj van zijn generatie. Hij werkt er hard voor, want de concurrentie is moordend. Een goede studiedag omvat zes uur studeren. Als er veel filosofie-essays af moeten, vier uur. Maar soms is er ook tijd voor tennissen, of koken. „Het belangrijkste is dat je, hoe gloeiend je ook je best doet, óók alles met plezier doet. Dat lukt niet altijd. Maar het is fundamenteel ernaar te blijven streven.”

Mischa Spel

Concerten: 12/2, 20:15, Conservatorium Maastricht. 12/3 Kamermuziekfestival Schiermonnikoog.

NRC, 5 januari 2017

De Cello Biënnale Amsterdam dankt

Hoofdbegunstigers

VSBfonds
Fonds 21

Subsidiënt

Gemeente Amsterdam

Fondsen

Fonds Podiumkunsten
Prins Bernhard Cultuurfonds
Fonds Henri Fock
Ans Otten-Nypels Fonds
Bredius Fonds
Middelbeek Stortenbeker Fonds
Hausta Donans Fonds

Sena
Amsterdams Fonds voor de Kunst
Janivo Stichting
Stichting Dioraphte
Stichting Educatie en Cultuur
NORMA Fonds
Het Kersjes Fonds
P.W. Janssen's Friesche Stichting
BNG Cultuurfonds
Für Elise CBA Fonds
Wilhelmina E. Jansen Fonds
Goethe Instituut
J.C.P. Stichting
Fentener van Vlissingen Fonds
AMVJ Fonds
M.A.O.C. Gravin van Bylandt Stichting
Institut Français
Rotarkids

Sponsors

Van Doorne Advocaten
Loyens & Loeff
De Vreede Advocaten
Mövenpick
D'Addario

Partners

Muziekgebouw
Bimhuis
Amsterdam Marketing
Conservatorium van Amsterdam
Eye Film Instituut Nederland
Flamenco Biënnale Nederland
Kronberg Academy Duitsland
Nederlands Philharmonisch Orkest
November Music
OORkaan
Openbare Bibliotheek Amsterdam
Splendor Amsterdam
Prinses Christina Concours
Anner Bijlsma Award
Uitgeverij Podium
Omroep MAX
NPO Radio 4
NPO Cultura
BRAVA
Het Parool

Mecenaat

Marcella Bonnema-Kok, Ferdinand ter Heide, Familie Macko Laqueur, Tjaco van Leersum, Julienne Straatman en Robert Bausch, Elise Wessels

Casalskring

De Casalskring bestaat uit vriendengroepen van ongeveer 10 leden per groep die de activiteiten van de Biënnale ondersteunen op het gebied van talentontwikkeling en educatie met een periodieke gift vanaf € 1.000,- per jaar. De kringen worden gevormd door enthousiaste Biënnale-supporters. De Cello Biënnale organiseert voor de leden van de Casalskring exclusieve concerten en bijeenkomsten op maat, zowel tijdens de Cello Biënnale als daarbuiten. Initiatiefnemers voor zulke vriendengroepen zijn Marjoleine de Boorder, Jolande en Willem Calkoen-Nauta, René en Liesbeth Citroen, Frans Cladder en Dorry van Haersolte, Saskia Laseur-Eelman, Jenika van der Torren en Anton en Tineke Valk.

Vrienden en donateurs

Een steeds groter wordende kring van vaste vrienden ondersteunt de Cello Biënnale met een incidentele of meerjarige gift. Hun bijdrage is een onmisbare pijler onder het fundament van de Cello Biënnale Amsterdam. De Biënnale dankt de vele vrienden en donateurs.

Bestuur Cello Biënnale Amsterdam

Anton Valk voorzitter
Ester de Vreede secretaris
Saskia Laseur penningmeester
Monique Bartels, Marijn Ornstein, Joost Westerveld, Fritz Schröder

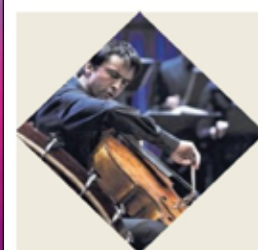
Festivalteam

Maarten Mostert artistiek directeur
Johan Dorrestein zakelijk directeur
Michaël Neuburger productieleider en relatiebeheer
Dorien de Bruijn festivalproducent, coördinator vrijwilligers
Tjakina Oosting producent educatieve projecten
Lonneke van Straalen marketing en publiciteit
Harm van Heerikhuizen redactie festivalboek en productiemedewerker
Nellie Cornelisse productie festivalmarkt
Hanneke van Willigen officemanagement
Christiaan de Wolf stagiair en productieassistent
Gerard Boltje financiële administratie
Imke Koldijk coördinatie vrijkaarten en ontvangst
Emma Kroon productieassistent en productie Cello Coupé
Felicia Dercksen assistent educatieve projecten en productieassistent

Bestuur Stichting Anner Bijlsma Award

Job Cohen voorzitter
Julienne Straatman vice-voorzitter
Anton Valk secretaris
Marjoleine de Boorder

Bas Goossens productieassistent en stage manager
Irene Kok productieassistent en stage manager
Sarafina Sap social media en website
Ellen Kromhout vormgeving gebouw en Cello Coupé
Patty Hamel secretaris jury Nationaal Cello Concours
Werner Studio, Leander Lammertink vormgeving
Darren Carter video
Nander Cirkel, Beitske de Jong Biënnale TV
Ben de Groot publieksonderzoek
Heather Kurzbauer English copywriting website
Mirjam van Hengel redactie *Vier variaties voor cello*
Martin de Ruiter Cello&Film EYE
Ben Bonouvrier, Andy Doornheim, Ronald Knapp, Leander Lammertink, Loïs van de Water en
Sarah Wijzenbeek fotografie

MUZIEKFESTIVAL

Heel, heel, héél veel cello's

Het grootste cellofestival ter wereld heeft klassieke sterren op het programma als Jean-Guilhem Queyras, Pieter Wispelwey en de gehele cellosectie van het Berliner Philharmoniker. Ze spelen werken van onder anderen Brahms, Beethoven, Ravel, Poulenc en Lalo. Ook wordt nieuw werk van de Componist des Vaderlands, Mayke Nas, uitgevoerd. Naast grote concerten met orkesten als het Rotterdams Philharmonisch, Amsterdam Sinfonietta en het Residentie Orkest, is er ook veel kamermuziek.

Cello Biënnale. Amsterdam, diverse locaties, t/m zaterdag 29 okt. Int: cellobiennale.nl

NRC, 22 oktober 2016

Bach & Breakfast

In Muziekgebouw aan 't IJ, Amsterdam

Op donderdag 20 oktober barst het grootste cellofestival van de wereld los in Muziekgebouw aan 't IJ te Amsterdam. Niet meer weg te denken tijdens de Cello Biënnale is Bach&Breakfast. Zes ochtenden begint het festival om 9.30 uur met een cellosuite van Bach, een kop koffie, een warme croissant en verse jus. De suites worden uitgevoerd door de grootmeesters Torleif Thøden (zo 23 okt), Ivan Monighetti (ma 24 okt), Daniel Müller-Schott (di 25 okt), Alisa Wellerstein (do 27 okt), Gregor Horsch (vr 28 okt) en Julian Steckel (za 29 okt).

Voor Trouw-lezers kosten kaarten voor Bach&Breakfast tijdens de Cello Biënnale Amsterdam €10,- (i.p.v. €15,-), het Festivalboek is verkrijgbaar voor €5,- (i.p.v. €7,50).

Ga naar trouw.nl/exclusief om uw kaarten te bestellen

Trouw

Trouw, 8 oktober 2014

De zevende Cello Biennale
Amsterdam vindt plaats
van donderdag 18 t/m
zaterdag 26 oktober 2018

De Sneak Preview van de zevende
Biennale is op vrijdag 10 november 2017.

Zonder vrijwilligers geen Cello Biennale

De 6e editie van de Cello Biennale kwam tot stand met de hulp van een team van 35 vrijwilligers. Niet alleen tijdens, maar ook in de aanloop naar het festival helpen zij bij ontelbare grote en kleine dingen, zoals flyeren, mailingen verzorgen, welkomspakketten maken en veel berichten posten op de sociale media.

Tijdens het festival begint de dag al vroeg: de jus-persploeg staat om half 8 paraat voor Bach&Breakfast. In totaal werden ruim 15.000 sinaasappels geperst. Vervolgens bemensen vrijwilligers de informatie- en merchandise balies, het productie- en het Biennalekantoor, worden artiesten ontvangen of naar repetities gebracht, worden podia op- en afgebouwd, boodschappen gedaan, de website bijgehouden, dagprogramma's gemaakt en uitgedeeld en worden bloemen gegeven. Tijdens het avondconcert veranderen zij de Entreehal of restaurant Zouthaven in een lounge en diep in de nacht tovert de laatste ploeg vrijwilligers alles weer terug in entreehal of restaurant. Klaar voor een nieuwe dag...

Ons vrijwilligersteam is een mooie mix van bijzondere mensen, jong en wat ouder, met een warm hart voor de cello en de Cello Biennale. Met hun tomeloze inzet bepalen ze voor een belangrijk deel de speciale sfeer die zo kenmerkend is voor de Cello Biennale.

De vrijwilligers van 2016

Marieke Bekirov
Rachelle Berends
Kalle de Bie
Maren Bosma
Eveline van Cleeff
Merel Dercksen
Chieko Donker Duyvis
Angela Escauriza
Francisco Fernandez Ruiz
Hannah Feltkamp
Sara Gabalawi
Nollie van Gool
Romina Granata
Charlotte Gulikers
Eva Halbersma-Nagy
Peter Halbersma
Brit de Jong
Lisa Jonk

Esther ten Kate
Marina Kok
Gerrit Kracht
Falou Lansink
Liesbeth Nienhuis
Els van den Oever
Birgit Oyen
Ineke Overtoom
Robert Ploem
Dirk Rietveld
Pauline Ruys-Lee
Eva van Schaik
Eva Schierbeek
Lennart van der Sman
Catarina Tavora
Renée Timmer
Simon Velthuis
Melle de Vries

Colofon

Redactie: Cello Biennale Amsterdam
Ontwerp: Werner Studio, Leander Lammertink
Fotografie: Ben Bonouvrier, Andy Doornhein, Ronald Knapp,
Leander Lammertink, Dirk Rietveld, Lois van de Water, Sarah Wijzenbeek.

Contactgegevens

Cello Biennale Amsterdam
Piet Heinkade 5, 1019 BR Amsterdam
020 519 18 08
www.cellobiennale.nl
info@cellobiennale.nl

Albert Brüggen

Daniel Müller-Schott

Ivan Monighetti

Monika Leskovar

Gregor Horsch

Antonio Meneses

Martti Rousi, Jonathan Roozeman

Die 12 Cellisten der Berliner Philharmoniker

'Tien dagen lang ronkt, gonst, zoemt, zingt, jankt, gilt, bromt, fluistert, mompelt monkelt, giert en juicht het mooiste instrument ter wereld in het Muziekgebouw aan 't IJ. Dat kan natuurlijk alleen tijdens de Cello Biënnale Amsterdam.'

Het Parool

'Al vanaf het begin ben ik ondersteboven van dit festival. Je kunt gerust spreken van een liefdesverhaal. Het hele sterrenstelsel dat je rond de cello kunt bedenken, tref je aan in Amsterdam'.

Jean-Guihen Queyras in de VPRO Gids

'Your best option: put Amsterdam on your dance card for the last week in October 2018, a splendid edition of the Cello Biennale awaits'.

Violinist.com

Hoofdbegunstigers

VSBfonds,
iedereen doet mee

FONDS21

Subsidiënt

× **Gemeente**
× **Amsterdam**

Fondsen

**FONDS
PODIUM
KUNSTEN**
PERFORMING
ARTS FUND NL

**PODIUMFONDS
CULTUURFONDS**
Fonds Henri Fock
Ans Otten-Nypels Fonds
Bredius Fonds
Middelbeek Stortenbeker Fonds
Hausta Donans Fonds

Sena

AFK

JANIVO
STICHTING

dioraphte

SEC
Stichting voor de Cultuur

NORMA

Het Kersjes Fonds

**P.W. Janssen's
Friesche Stichting**

GNGL
cultureel

Für Elise CBA Fonds

WEJansenfonds

**GOETHE
INSTITUUT**

J.C.P. STICHTING

**FENTENER
VAN
VLISINGEN
FONDS**
SHV

**AMVJ
FONDS**

**GRAVIN VAN BYLANDT
STICHTING**

**INSTITUT
FRANÇAIS**
NUTSIAE - NARS - DELEGATIE

Rotarkids

Sponsors

VanDoorne
Advocaten • Mediators • Fiscalisten

LOYENS & LOEFF

DeVreedeAdvocaten

MÖVENPICK
Hotel Amsterdam
City Centre

DAddario

Partners

Muziekgebouw

BIMHUIS

I amsterdam

**Conservatorium
van Amsterdam**

eye film instituut
roderfond

**flamenco
biënnale**

**KRONBERG
ACADEMY**

**Nederlands
Philharmonisch
Orkest**

**no
vem
ber
music**

QORKAAN
Je kijkt je oren uit!

ob

Splendid

**PRINSES CHRISTINA
CONCOURS**

**ANDER
BULSMA
AWARD**

**PO
DIUM**

MAX

**npo
radio 4**

**npo
cultura**

brava
the gids
in Elvator-muziek

Het Parool

cellobiennale.nl